

Trusina, J.: Ex 3,11-12

Základ kázání: Ex 3,11-12

Čtení: Ex 3,1-10

V biblických hodinách v Myslibořicích jsme zahájili výklad starozákonních příběhů, ve kterých se ozývá výzva ‚Neboj se!‘, ‚Neboj se, já budu s tebou‘. V tomto kázání budeme sledovat, jak Pán Bůh takto oslovil Mojžíše, když ho povolal, aby vyvedl izraelský lid z egyptského otroctví a vedl je do jejich původní vlasti, do země kananejské, kde budou moci žít jako svobodný Hospodinův lid.

Hospodin promluvil k Mojžíšovi u hory Orébu, na Sinajském poloostrovu, kde Mojžíš po útěku z Egypta už řadu let pobýval. Představil se mu jako Bůh Abrahama, Izáka a Jákoba. Už se nechce déle dívat na zotročování Izraelců a naslouchat jejich bédování. Proto sestupuje z nebeských výšin, aby svůj lid z otroctví vysvobodí. Řekne Mojžíšovi, že to chce učinit jeho prostřednictvím, že tento úkol svěruje jemu. „Pojď, pošlu tě k faraonovi, a vyvedeš můj lid, Izraelce, z Egypta.“

Na něco takového si ovšem Mojžíš netroufá. Z jeho úst se hned ozve námitka: „Kdo jsem já, abych šel k faraonovi a vyvedl Izraele z Egypta?“ Něco takového, tak veliká věc, to není, Pane Bože, v mých silách. To ode mne přece nemůžeš chtít. Na to mu Hospodin odpoví: „Já budu s tebou.“ To je výchozí a ze všeho nejdůležitější. Ano, jsi jen obyčejný člověk, ale neboj se, nebudeš na to sám, nebudeš to činit vlastními silami, já budu s tebou. Můžeš se mnou počítat, můžeš si být jist mou blízkostí a mou pomocí.

To je to první a základní. Slyším odsud docela obyčejné, a přitom velmi potřebné povzbuzení i pro nás dnes. Každého z nás Pán Bůh k něčemu povolává. Každému z nás dal život, on nám také ukazuje, jak si ten náš život představuje, jak můžeme a máme žít, co od nás očekává. Většinou to nejsou žádné veliké, mimořádné věci (jako u toho Mojžíše). Máme prostě „jen“ žít

podle jeho vůle. (A přece - ne vždycky se nám to daří.) Ale i pro toto své docela obyčejné přebývání na světě si můžeme být jistí, že Pán Bůh je stále s námi. Ne aby na nás dohlížel, aby nás kontroloval, ale aby nás prostě provázel, byl s námi v našich radostech i starostech a ujímal se nás. Zejména když si nevíme rady, když máme pocit, že nám docházejí síly. Nebo že nedokážeme žít, jak bychom měli. Že na to prostě nestačíme.

To ujištění ‚Já budu s tebou‘ je zde provázeno větou ‚Až z Egypta odejdete, budete sloužit Hospodinu na této hoře‘. Tím je už dopředu naznačeno něco velmi důležitého i pro to ‚Já budu s tebou‘. Hora Oréb, častěji nazývaná hora Sinaj, to je místo, až půjdou z Egypta, kde Hospodin svůj vztah k izraelskému lidu upevní. Tady uzavře se svým lidem smlouvu. Tady jim jednou provždy řekne: Jste moji. ‚Já jsem váš Bůh a vy jste můj lid.‘ V tom je a bude základní, nezrušitelná jistota Božího lidu. A když teď tady (právě na tomto místě) Pán Bůh Mojžíšovi říká ‚Já budu s tebou‘, tak už je v tom náznak této smlouvy, kterou zde se svým lidem (už za krátký čas) uzavře. K níž se on sám zaváže. Což ovšem neplatí jenom pro tuto chvíli nebo pro Mojžíšovo egyptské poslání. Ale pro všechny časy. A nejen pro něho, ale pro všechny jeho lid. I pro nás.

Tak si to smíme opakovat i my. A nejen v tom smyslu, že a jak se ta sinajská událost (smlouva a s tím související vydání Desatera) týká se i nás. My máme ještě víc. Tak jako tehdy vyvedl Izraele z otroctví egyptského, tak nás vysvobozuje z otroctví hříchu, smrti a všeho zla - tím, co pro nás náš nebeský Otec učinil v Pánu Ježíši Kristu a co na sebe můžeme vztáhnout a co si smíme přivlastnit. Tak to on sám jednomu každému potvrdil při křtu, kdy na nás bylo jednou provždy vepsáno Kristovo jméno. Jsi křesťan, to znamená Kristův, neseš mé jméno, jsi můj, můj syn, moje dcera, a já jsem jednou provždy tvůj Spasitel, nebeský Otec. Co jsem vykonal pro všechny, platí i pro tebe. Tato smlouva se pak vždy znovu potvrzuje a obnovuje při svaté večeři Páně. Na toto základní můžeme myslet, když slyšíme ‚Neboj se, já jsem s tebou‘.

Ale vraťme se k Mojžíšovi, který přichází s další námitkou: Jenže co na to řeknou Izraelci? Copak mi uvěří? Na to mu Hospodin mu odpoví, že jim má prostě vysvětlit, kdo a jaký je ten Bůh, který ho posílá. Aby jim ho představil jako Boha otců. Aby jim připomněl, co všechno už z jeho ruky přijali. Jak se o ně staral, jak je vysvobodil z ruky nepřátel. A když si uvědomí toto, tak mohou přijmout a uvěřit, že právě tak jim Hospodin může a chce pomoci i teď, když je chce vyvést z egyptské poroby.

Tak to smíme slyšet i my: Pán Bůh nás chce zbavit strachu a vede k důvěře i tím, že nám připomíná, kdo on je, co všechno pro nás učinil. A my si máme uvědomit, co všechno jsme už z jeho ruky přijali, jak nám pomáhal, jednotlivě, našim rodinám i celému národu, kolikrát učinil víc, než za co jsme ho prosili, jak nejednou způsobil změny, které jsme už ani nečekali. A právě tak že se na něho můžeme spolehnout i nyní. To vše je obsaženo v tom ‚Neboj se, já jsem s tebou‘. Jsem s tebou já, který jsem ti už tolikrát pomohl, ukázal cestu, vysvobodil, zachránil, uzdravil. Mysli na to, a už proto si můžeš být jist, že ani teď nejsi sám, ale že ode mne čekat pomoc můžeš i teď.

Mojžíš však namítá dál. I když to všechno Izraelcům poví, tak že mu stejně řeknou: To není pravda, to si jen ty sám něco namlouváš. Že prostě budou chtít nějaké důkazy. - Načež Hospodin skutečně vychází Mojžíšovi vstříc tím, že mu dá schopnost činit něco, co bude působit jako zázrak, jako něco nadpřirozeného: aby se jeho hůl proměnila v hada a zpět, aby jeho ruka byla chvíli jako postižená malomocenstvím, a pak byla zase zdravá, aby vodu z Nilu mohl proměnit v krev a naopak. To že jsou znamení, jimiž by Mojžíš mohl na lidi zapůsobit a přesvědčit je. Jak se později ukáže, skutečně to s tou holí v jedné chvíli na lid zapůsobí, bude to pomocí v jejich víře; nebude to to hlavní, ale trochu jim to usnadní poznání, že Mojžíše skutečně poslal Pán Bůh.

My ovšem žádné takové věci (zázračné důkazy) nemáme. Nicméně mám za to, že i my bychom dokázali vyjmenovat věci,

kteřé sice nejsou nijak nadpřirozené a zázračné, ale my jsme v nich přece mohli spatřovat konkrétní projevy Boží moci. Nebo dokonce přímý jeho zásah. Kolikrát jsme si uvědomili, že to nebo ono bylo opravdu „díky Bohu“. Když se stalo něco zvlášť dobrého, nebo když se naopak schylovalo k něčemu velmi zlému a nakonec k tomu nedošlo. Kolikrát člověk prožije něco takového, že vzápětí, bezprostředně na to, zcela spontánně (při prvním vydechnutí) se z jeho úst ozve úlevné „Pane Bože, děkuji ti“. Copak se nám něco takového ještě nestalo? Nejsou to věci nadpřirozené, nevysvětlitelné, nemluvíme o zázracích, spíše to označujeme za „znamení Boží laskavosti“. Směle však můžeme říci, že Pán Bůh nám taková znamení dává, a že pro toho, kdo chce jít cestou víry, v tom není o nic menší důkaz jeho přítomnosti, než když Mojžíš tehdy proměnil hůl v hada.

Následující Mojžíšova pochybnost se týká konkrétní části jeho poslání, totiž mluvení. Bude muset s těmi lidmi mluvit, vysvětlovat, přesvědčovat: „Nejsem člověk výmluvný. Mám neobratná ústa a neobratný jazyk.“ Načež mu Pán Bůh odpoví: Neboj se, já budu s tebou i v tom smyslu, že tě naučím, co máš mluvit.“ Nenechám tě samotného, abys pracně vymýšlel, jak to řekneš, aby to na lidi zapůsobilo. Vyjádřeno jiným biblickým obratem: Já budu s tebou do té míry, že vložím svá slova v ústa tvá.

Což jistě platí i pro nás. K tomu, co od nás Pán Bůh čeká (nebo přímo: k čemu nás povolává), patří i to, že se za něho nebudeme stydět. A to jeho „Já budu s tebou“ platí i pro tyto situace. Zejména pro chvíle, kdy se odvážíme mluvit o Pánu Bohu s druhými, kdy bude potřeba vydat i osobní svědectví o víře, o tom, co on pro nás učinil v Pánu Ježíši Kristu, k čemu nás to vede, jakou pomocí pro nás naše víra je. On způsobil, že i z těch našich nedokonalých slov (i z našeho koktání) může vyjít něco dobrého.

A když Mojžíš nepřestává namítat, že na to nestačí, tak mu nakonec Pán Bůh řekne, že přece na to nebude sám: „Což nemáš bratra Arona? Znáš ho, ten umí mluvit. Já budu s tvými ústy i s

jeho ústy a budu vás poučovat, co máte činit.“ To Boží ‚Já jsem s tebou‘ se projevuje i v tom, že nám dává i druhé lidi, kteří mohou být naší oporou. Abychom se nebáli a s tímto vědomím činili, co on od nás PB očekává. V tomto smyslu i tak obyčejná věc, jako je církev, sbor, společenství víry, přátelství s jinými věřícími – není nic menšího než doklad toho, že on je s námi, a tedy další argument, že se tedy nemusíme bát.

Když se zamyslíme nad svým vlastním životem, v kolika různých situacích ten dnešní verš platí. A může nás provázet, vždy znovu postavit na nohy a vést správným směrem. A nejen když přicházejí různé zkoušky. Třeba když tak často musíme slyšet řeči, co všechno že nám hrozí, kdo všechno že je naším nepřítelem, že tamti a tamti nás ohrožují. Anebo že není dobré vycházet druhému příliš vstříc, že se nevyplatí žít tak, jak to od nás Bůh očekává, že místo lásky k bližnímu je potřeba dát si na druhé pozor, že člověk nesmí brát ohled na druhé, ale musí myslet hlavně na sebe. Kolik takových ‚moudrostí‘ slycháme (i z nejvyšších míst). Tváří v tvář tomu k nám dnes zní tento Boží vzkaz: Neboj se, já jsem s tebou, neboj se mne následovat.

Když poselství tohoto textu shrneme: Máme zde Boží slib, potvrzený smlouvou, kterou s námi uzavřel (tehdy na Sinaji, teď v Pánu Ježíši Kristu) a v níž on sebe sama zavázal, že nás neopustí. Slib, jehož spolehlivost je zřejmá i ze spousty věcí, které Pán Bůh činil v minulých dobách a jimiž nám (jednotlivcům i národům) prokazoval svoji věrnost. Slib, jehož pravdivost je potvrzena mnoha důkazy, a my v konkrétních záchranných zásazích do našeho života smíme spatřovat znamení jeho laskavost. Slib, který plní i ve chvílích, když se odvažujeme vydávat svědectví o něm i druhým lidem. Slib, který plní i tak, že nám dává druhé lidi, kteří jsou nám pomocí a oporou. To vše je – kromě mnoha jiných věcí – obsaženo v tom Božím příslibu: Neboj se, já jsem s tebou.

Náš Pane, děkujeme ti za nové ujištění tvé věrnosti a tvé všestranné péče o nás. Prosíme tě, ať ti zůstáváme věrni, ať

se dokážeme ve všem na tebe spolehnout a činíme, co od nás očekáváš. Amen.